

Handläggare
Johan Larsson
Institutionen för polisiärt arbete
johan.carl.larsson@mau.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Polisiär beredskap i fred, kris och krig (SOU 2025:57)

Malmö universitet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss och vill anföra bilagda yttrande.

Sammanfattning

Malmö universitet yttrar sig endast gällande förslaget om införande av en reservpolis och instämmer med förslaget att införa en reservpolis, men gör ett antal påpekanden och överväganden.

Yttrande

Malmö universitet är i och för sig positivt till införandet av en polisiär beredskapsresurs så som föreslås i betänkandet. Vi vill dock anmärka kring några delar av förslaget och göra vissa överväganden enligt följande.

Initiala påpekanden

Betänkandet tar inte upp hur införandet av en reservpolis påverkar de olika utbildningsformer som idag bedrivs inom ramen för polisutbildningen. Förslaget synes endast beröra den traditionella campus- och distansutbildningen och dess fyra terminer samt en femte aspirantertermin. Idag bedrivs även funktionsinriktad polisutbildning (FPU), deltidspolisutbildning (DPU) och verksamhetsintegrerad polisutbildning (VPU). Dessa utbildningsformer har inte samma förutsättningar vad gäller till exempel terminsupplägg som betänkandet utgår från. Två av utbildningsformerna innebär vidare att de studerande har en anställning vid Polismyndigheten. Vi saknar ett resonemang kring om och i så fall hur dessa utbildningsformer ska omfattas av reservpoliskonceptet. Vi vill också påpeka att vår uppfattning är att begreppet polishögskola inte längre används som benämning för den polisutbildning som bedrivs vid lärosätena.

Konsekvenser för polisutbildningen

Vi ser ett antal möjliga konsekvenser av förslaget, varav vissa innebär utmaningar för lärosätet när det gäller att bedriva polisutbildningen utifrån uppställda krav. Som det ser ut idag är alla fyra terminer på lärosätet fullt ianspråkta för att hinna med de utbildningsmoment som krävs enligt nuvarande utbildningsplan. Det utvecklas inte närmare i betänkandet i vilken omfattning nya utbildningsmoment ska införas i polisutbildningen. Det går inte heller att dra några tydliga slutsatser kring vilken utrustning och beväpning studenterna behöver utbildas i inför en eventuell tjänstgöring som reservpolis.

Redan idag är det en utmaning för lärosätet att rymma all undervisning som krävs under fyra terminer. Förslaget kan tolkas som att studenterna i praktiken ska kunna verka som poliser redan efter termin tre. Konsekvensen blir att flera moment som idag ligger på termin fyra behöver flyttas till tidigare terminer. Det kan till exempel handla om behörighetsprov för bärande av tjänstevapen, som då måste ha genomförts senast under termin tre. Det kan också handla om moment kopplade till exempelvis taktik, brottsutredning och olika praktiska övningar. Termin fyra, som motsvarar en fjärdedel av utbildningstiden på lärosätet, kan därmed inte nyttjas fullt ut. Det innebär utmaningar för lärosätet med minskad flexibilitet i planering och genomförande av utbildningen vad gäller innehåll, pedagogisk progression och resursfördelning.

Vidare framgår det inte av betänkandet vilken nivå av kunskaper och färdigheter som studenterna ska ha uppnått för att kunna verka som reservpoliser. Detta kommer att ha stor betydelse för möjligheten för lärosätet att inkludera det tillkommande innehållet i utbildningen. Det är stor skillnad mellan grundläggande teoretiska kunskaper i de ämnen eller uppgifter som nämns och färdigheter att också tillämpa dessa. Det senare kräver tidskrävande övning vilket vi har svårt att se utrymme för inom ramen för befintlig utbildningslängd. Det kommer därför vara ytterst viktigt att Polismyndigheten för en nära dialog med lärosätena i samband med revidering av utbildningsplanen.

När det gäller studenter som har kallats in för att tjänstgöra som reservpoliser anger inte betänkandet hur återstoden av deras polisutbildning ska omhändertas, vilket aktualiseras särskilt vid en varaktig inkallelse. Det är viktigt ur såväl studentens som lärosätets perspektiv att detta förtydligas. Vi ser slutligen att en varaktig inkallelse kommer att påverka lärosätets studentantal och antalet färdigutbildade poliser.

Den nya förordningen om reservpoliser och övriga föreslagna ändringar föreslås träda i kraft redan den 1 oktober 2026. Det bedöms vara mycket kort tid i förhållande till den omställning som förslaget väntas innebära såsom de förväntade ändringarna i utbildningsinnehåll och fördelning över terminer, samt därpå följande ändringar av lärosätenas kursplaner.

Repetitionsutbildning

Malmö universitet är positiva till att genomföra den repetitionsutbildning om tio dagar som föreslås i betänkandet. Utbildningen bör tas fram i samråd med de lärosäten som bedriver polisutbildning.

Johan Larsson, programansvarig vid Institutionen för polisiärt arbete

Emilia Lagström, studierektor för funktionsinriktad och verksamhetsintegrerad polisutbildning vid Institutionen för polisiärt arbete

Ida Killeslätt, kursansvarig vid Institutionen för polisiärt arbete

Kopia

Registrator